

Årsregnskap for regnskapsåret 2018

Organisasjonsnr: 970 205 195
Navn/foretaksnavn: HLF HØRSELSHEMMEDES LANDSFORBUND
Forretningsadresse: Brynsveien 13
0667 OSLO

Brønnøysundregistrene

29.06.2024

Brønnøysundregistrene

Postadresse: 8910 Brønnøysund

Telefoner: Opplysningstelefonen 75 00 75 00 Telefaks 75 00 75 05

E-post: firmapost@brreg.no Internett: www.brreg.no

Organisasjonsnummer: 974 760 673

Brønnøysundregistrene – Regnskapsregisteret

2019 . 100177

VEDLEGG TIL ÅRSREGNSKAP 2018

HLF HØRSELSHEMMEDES LANDSFORBUND Postboks 6652 Etterstad 0609 OSLO	Organisasjonsnr.	FLI
	970 205 195	FRIV

Registrerte opplysninger per 13.06.2019		Eventuelle endringer dette regnskapsåret	
Startdato	Avslutningsdato	Startdato	Avslutningsdato
01.01.2018	31.12.2018		
Konsernforhold <small>Foreninger som følger regler for frivillig virksomhet, kan ikke være morselskap</small>	Morselskap JA	Endret konsernforhold ☐ Morselskap ☐ Ikke morselskap	

Kun for aksjeselskap som har meldt fravalg av revisjon

Selskapet har besluttet at årsregnskapet ikke skal revideres Ja

Årsregnskapet er utarbeidet av ekstern autorisert regnskapsfører Ja

Ekstern autorisert regnskapsfører har i løpet av regnskapsåret bistått ved den løpende regnskapstøringen eller utført andre tjenester for selskapet enn å utarbeide årsregnskapet Ja

Årsregnskapet er satt opp etter reglene for frivillig virksomhet Avkrysning er kun aktuelt for foreninger (FLI) som er registrert i Frivillighetsregisteret

Hvis enheten ikke følger norsk regnskapslov eller frivillighetsregisterloven, kryss av IFRS selskap IFRS konsern

Hvis enheten velger å avvike fra regnskapsloven § 6-1, kryss av Funksjon selskap Funksjon konsern

Følges regnskapsreglene for små foretak? Ja Nei

Jeg bekrefter at vedlagte årsregnskap er fastsatt av kompetent organ den _____ Dato

Sted/dato, Underskrift av representant for enheten

vedlegg

Bare til bruk for Regnskapsregisteret

G NYVE Admr Kregn Ja Nei Aktiv. regn

M Rets Ant.s

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ov.b	årsb	res	bal	e.bal	gj.bal	rev	i-rev	k-res	k-bal	k-n	k-rev	i-k-rev	n	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
k-regn	kto	d.k	ik-fv	konsf	ifrs	fr-rev					funk	u.off	brev	

BR-1001-11

Arsregnskap for HLF (Hørselhemmedes Landsforbund) 2018

Org. nr. 970205195

Anskaffede midler (inntekter)		Regnskap	Regnskap	Budsjett
		31.12.2018	31.12.2017	2018
	note			
Kontingent	3	31 931 405	31 506 086	32 211 000
Tilskudd, offentlig	2	11 551 128	10 305 327	10 118 000
Tilskudd, andre	2	7 314 833	8 345 761	8 530 000
Innsamlede midler, gaver med mer	4	9 301 695	7 825 729	7 990 000
Aktiviteter som oppfyller formålet		356 040	685 950	350 000
Aktiviteter som skaper inntekter		12 615 358	11 805 135	12 000 000
Annøseinntekter		1 344 117	1 830 505	1 600 000
Finans og investeringsinntekter		1 619 976	987 014	980 000
Andre inntekter	5	11 195 725	13 571 220	9 300 000
Sum anskaffede midler		87 230 276	86 862 727	83 080 000

Forbrukte midler (kostnader)

Kostnader til anskaffelse av midler				
Verving		938 367	821 825	1 228 000
Lotteri og kampanjer		3 900 348	3 589 097	4 198 000
Andre tiltak		8 803 758	7 717 743	9 167 000
Kostnader til organisasjonens formål (tilskudd, bevilgninger)				
Medlemskontingent til lagene		8 959 147	8 863 107	9 063 000
Erstatningsutbetalinger høreapparater		9 611 306	7 689 278	10 575 000
Andre tilskudd bevilgninger				
Kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet				
Interessepolitikk		3 475 933	3 174 595	3 744 000
Prosjekt og høringslaglig virksomhet		6 341 254	7 518 998	8 069 000
Organisasjon		16 662 320	14 218 710	13 430 000
Medlemspleie		1 843 567	1 629 853	1 607 000
Omdømme og informasjon		8 630 907	7 955 080	9 580 000
Administrasjonskostnader		15 491 122	16 576 292	13 660 000
Rentekostnader		45 571	48 251	
Sum forbrukte midler		84 703 598	79 804 829	84 319 000

Årets aktivitetsresultat **2 528 677** **7 057 897** **(1 239 000)**

Disponering av aktivitetsresultatet:

Overført fra formålkapital m selvpålagte restriksjoner:	
HLFs Organisasjonsfond	-542 626
Formålkapital m selvpålagte restriksjoner (LM 2018)	-800 000
Avsett til formålkapital m selvpålagte restriksjoner:	
Sentralstyrets studietur	300 000
Inventar 5. etasje	250 000
Samfunnsøk.undersøkelse av kost/nytte på h.app.området	400 000
Hvert øre teller (film)	150 000
Nye utvalg	200 000
HLFs Organisasjonsfond	
HLFs FoU fond	
HLFs Administrasjonsfond	
Annen formålkapital	
	2 569 303
	2 528 677

BALANSE PR. 31.12.18

<u>EIENDELER</u>	<u>NOTE</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<u>Anleggsmidler</u>			
Aksjer i datterselskap	14	6 472 623	6 472 623
Aksjer i tilknyttet selskap	14	-	-
Inventar, maskiner med mer	6	2 511 085	2 515 916
Langsiktig fordring datterselskap	12	25 681 085	27 573 114
Langsiktig fordring i tilknyttet selskap	14	-	-
Langsiktige plasseringer i verdipapirer	15	33 134 029	15 000 000
SUM ANLEGGSMIDLER		67 798 822	51 561 653
<u>Omløpsmidler</u>			
Varelager	16	2 015 960	1 662 914
Kundefordringer	8	1 117 779	553 888
Andre fordringer/forskuddsbet. kostnader		1 700 587	1 678 042
Bankinnskudd, kontanter	7,10	10 640 099	25 249 914
SUM OMLØPSMIDLER		15 474 426	29 144 758
SUM EIENDELER		83 273 248	80 706 411

BALANSE PR. 31.12.2018

FORMÅLSKAPITAL OG GJELD	NOTE	2018	2017
Formålskapital			
Annen formålskapital	13	50 912 283	48 342 979
Formålskapital m selvpålagte restriksjoner	13	15 758 137	15 802 013
SUM FORMÅLSKAPITAL		66 670 420	64 144 992
Langsiktig gjeld			
Gjeldsbrevlån	9	-	725 000
SUM LANGSIKTIG GJELD		-	725 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandører		5 255 004	3 683 037
Skyldig off. avgifter		2 188 984	2 229 446
Skyldig lønn og feriepenger		1 959 009	1 716 257
Påløpne kostnader og forsk.bet. inntekter	17	7 201 832	8 207 681
SUM KORTSIKTIG GJELD		16 802 828	15 836 420
SUM FORMÅLSKAPITAL OG GJELD		83 273 246	80 706 411

Sentralstyret
Oslo, 22.mars 2019Morten Buan
StyrelederBerit Brørby
NestlederJan Joakimsen
StyremedlemGuro Markussen
StyremedlemGrete Kristoffersen
StyremedlemBjørn-Tore Lunde
StyremedlemKristen Lorentzen
StyremedlemGlenn E. Storsletten
Styreleder HLFUThorbjørn Andersen
Ansattes representantHenrik Peersen
Generalsekretær

HLF (Hørselhemmedes Landsforbund)/HLF Briskeby kompetansesenter AS
Konsernregnskap for 2018

Resultatregnskap Konsern			
	Note	2018	2017
Driftsinntekter			
Tilskudd fra det offentlige		56 104 435	53 182 361
Andre driftsinntekter	12	84 639 235	87 536 512
Sum inntekter		140 743 670	140 718 873
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	1,3	62 705 007	56 773 354
Avskrivninger	2	3 527 190	4 275 049
Driftskostnader		71 848 297	70 609 606
Sum andre driftskostnader		138 080 494	131 658 009
Driftsresultat		2 663 176	9 060 864
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekter/realisert gevinst		643 466	173 437
Renterkostnader		455 914	408 209
Resultat av finansposter		387 552	-234 772
Årsresultat		3 050 727	8 826 092

Disponering årsresultat 2018

Avsetninger:

Overført fra egenkapital med selvpålagte restriksjoner -1 342 626

Avsatt til egenkapital med selvpålagte restriksjoner

Annen egenkapital 4 393 353

Resultat 3 050 727

HLF (Hørselhemmedes Landsforbund)/HLF Briskeby kompetansesenter AS
Konsernbalanse pr 31.12.18

		2018	2017
EIENDELER	Note		
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Hybelbygg	2	21 301 298	22 525 706
Skolebygg	2	20 860 790	21 800 790
Andel borettslag	2	1 216 200	1 216 200
Maskiner og inventar	2	739 598	1 002 486
EDB utstyr	2	2 511 076	2 131 285
Langsiktige plasseringer i verdipapirer	13	33 134 029	15 000 000
Sum anleggsmidler		79 862 991	63 676 467
Omløpsmidler			
Fordringer			
Varelager	5	2 015 960	1 662 914
Kundefordringer	7	3 062 129	1 013 396
Andre fordringer/forskuddsbet. kostnader	7	1 594 706	1 649 587
Sum fordringer		6 672 795	4 325 897
Kontanter, bankinnskudd	8,10	33 221 931	49 376 089
Sum omløpsmidler		39 894 727	53 701 987
SUM EIENDELER		119 757 718	117 378 454

HLF (Hørselhemmedes Landsforbund)/HLF Briskeby kompetansesenter AS
Konsernbalanse pr 31.12.18

EGENKAPITAL OG GJELD

	Note	2018	2017
Egenkapital			
Egenkapital m selvpålagte restriksjoner	6,8	15 257 287	16 599 913
Annen egenkapitalkapital	6	58 585 644	54 192 291
Opptjent egenkapital		73 842 931	70 792 204
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Gjeldsbrevlån	9	8 750 000	10 075 000
Annen langsiktig gjeld		186 468	186 468
Sum langsiktig gjeld		8 936 468	10 261 468
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		8 178 390	5 240 670
Skattekrekk, andre trekk og off.avg.		2 421 141	4 530 322
Skyldig lønn, feriepenger og arbeidsg.avgift		7 898 341	5 007 655
Annen kortsiktig gjeld/påløpte inntekter	11	18 480 447	21 545 515
Sum kortsiktig gjeld		36 978 319	36 324 162
Sum gjeld		45 914 787	46 585 630
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		119 757 718	117 378 454

Oslo, 22. mars 2019

Morten Buan
Styreleder

Berit Brørby
Nestleder

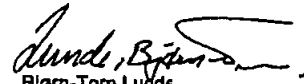
Jan Joakimsen
Styremedlem

Guro Markussen
Styremedlem

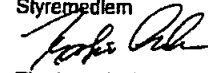
Grete Kristoffersen
Styremedlem

Bjørn-Tore Lunde
Styremedlem

Kristen Lorentzen
Styremedlem

Glenn E. Storsletten
Styreleder HLFU

Thorbørn Anders
Ansattes
representant

Henrik Peersen
Generalsekretær

NOTER TIL REGNSKAPET PR. 31.12.18

Regnskapsprinsipper

Generelt

Regnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner

Forbundet er morselskap i konsern hvor datterselskapene er aksjeselskaper. Det er utarbeidet eget konsolidert regnskap etter regnskapslovens ordinære oppstillingsplan.

Overføringer av midler til andre organisasjoner/foretak er kostnadsført under "Kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet".

Transaksjoner med mulig nærstående parter er gjort på forretningsmessige prinsipper
Anvendte regnskapsprinsipper for øvrig fremgår av notene nedenfor.

Inntekter

Salgs- og annonseinntekter er inntektsført når inntekten er opptjent.

Kontingent er inntektsført ved betaling, forskuddsbetalt kontingent er periodisert.

Gaver, innsamlende og arvede midler er inntektsført når det er overvelende sannsynlig at midlene vil tilflyte organisasjonen
I den grad slike midler er øremerket og ikke brukt opp ved regnskapsperiodens slutt klassifiseres ubrukte midler som formålskapital med eksterne eller selvpålagte restriksjoner.

Tilskudd inntektsføres i det året de bevilges for. Midler øremerket for særlige prosjekter resultatføres i det år aktiviteten utføres.

Omløpsmidler og kortstiktig gjeld

Kortstiktlige fordringer og gjeld omfatter fordringer og forpliktelser som forfaller innen ett år.

Omløpsmidler er generelt vurdert til laveste verdi av kostpris/pålydende og virkelig verdi.

Anleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt for varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over forventet økonomisk levetid. Ved varig verdifall foretas nedskrivning til virkelig verdi.

Nedskrivning reverseres når grunnlaget for verdifall faller bort. Anleggsmidler aktiveres etter vurdering av beløp og levetid.

Klassifisering i aktivitetsregnskap

Direkte aktivitetskostnader er klassifisert som kostnader til "anskaffelse av midler", "kostnader til organisasjonens formål (tilskudd, bevilgninger)" eller til "kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet".

Indirekte kostnader, herunder lønnskostnader til administrasjonen, er klassifisert tilsvarende i den grad de er knyttet til konkrete aktiviteter. Lønnskostnader er fordelt %vis etter antatt tidsforbruk. Ikke fordelbare kostnader er klassifisert som administrasjonskostnader

Skatter

Organisasjonen har ikke skattepliktige inntekter.

Artsregnskapet pr 31.12.2017

Dette ligger vedlagt som note 18

Nøkkeltall

	2018	2017
Administrasjonsprosent	18 %	21 %
Formålsprosent	66 %	64 %

Definisjoner

Administrasjonsprosent er definert som "sum administrative kostnader i prosent av sum forbrukte midler".
Formålsprosent er definert som "Kostnader til formålet i prosent av sum forbrukte midler".

NOTE 1 - Ansatte, lønn mv	2018	2017
Lønn og godtgjørelser	19 288 689	17 732 069
Arbeidsgiveravgift	2 988 202	2 655 790
Innbetalt til pensjonsordning	2 058 556	1 472 535
Andre ytelser	338 898	203 625
Sum lønnskostnader	24 672 345	22 064 018
Ref. sykelønn	618 621	519 338
Sum netto lønnskostnader	24 053 723	21 544 679

Av lønn og godtgjørelser er kr 7.715.858,- knyttet til administrasjon, resten er fordelt på aktiviteter.

Gjennomsnittlige antall ansatte: 30

Lønn for generalsekretær utgjør kr 968.283,-

Andre godtgjørelser kr 8.867,- og innbetalt pensjonspremie kr 121.855,-

Det ble utbetalt kr 694.162,- til sentralstyret og utvalg i godtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste.

Det er ingen lån til ansatte eller til medlemmer av sentralstyret.

Kostnadsført honorar til revisor i 2018 utgjorde kr 266.349,- herav revisjon kr 163.125,-

kr 83.224,- til attestasjoner og rådgivning, beløpene er inkludert mva.

Antall årsverk er 26,5 fordelt på 20 kvinner og 10 menn. Sentralstyret består av 9 personer, 3 kvinner og 9 menn.

Sykefravær i 2018 er totalt på 416 dager ca 4,55% fordelt på 30 personer.

NOTE 2 - Tilskudd	2018	2017
Tilskudd, offentlig		
Drifts- og tiltaksmidler, BUF dir.	9 551 126	8 305 327
Hørseishjelperprosjektet, Helsedirektoratet	2 000 000	2 000 000
Sum tilskudd, offentlig	11 551 126	10 305 327
Tilskudd fra andre		
Ekstrastiftelsen adm. tilskudd	803 400	607 200
Ekstrastiftelsen prosjekter	3 519 786	4 556 174
Funkis, studiearbeid	1 520 898	1 645 847
Fredskorpset	1 470 749	1 536 540
Andre tilskudd		
Sum tilskudd, andre	7 314 833	8 345 761
Sum tilskudd	18 865 959	18 651 088

NOTE 3 - Kontingent		
Abonnement "Din Hørse"	4 002 690	3 944 664
Medlemskontingent	15 864 936	15 659 896
Erstatningsdel	12 063 779	11 901 526
Innbetalt kontingent	31 931 405	31 506 086

NOTE 4 - Innsamlende midler, gaver med mer	2018	2017
Giverkampanje/Inntektsbringende tiltak	4 416 843	4 129 951
Diverse bidrag og inntekter	2 150	64 600
Testamentariske gaver/minnegaver	1 374 674	100 165
Landslotteri	3 508 028	3 531 013
Sum innsamlende midler, gaver med mer	9 301 695	7 825 729

NOTE 5 - Andre inntekter

Momskompensasjon	3 298 723	3 250 297
Andel overskudd av tippermidler	7 899 002	10 320 923
Sum andre inntekter	11 195 725	13 571 220

NOTE 6 - Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er i regnskapet oppført med kostpris etter fradrag for bedr.øk. Avskrivninger

	Maskiner/ Inventar	Software og portal	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	1 062 002	9 877 450	10 939 452
Tilgang i året	-	1 319 063	1 319 063
Avgang i året (anskaffelseskost)	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.18	1 062 002	11 196 513	12 258 515
Samlede ordinære avskrivninger	1 061 893	8 685 437	9 747 430
Bokført verdi 31.12.18	9	2 511 076	2 511 085
Årets avskrivninger	368 172	955 722	1 323 894

Avskrivningssats 15 - 30% 20%
Varige driftsmidler er avskrevet lineært over driftsmidlets antatte økonomiske levetid.

NOTE 7 - Bundne midler

Av innskudd i bank er kr 1.16.839, bundne skattetrekksmidler. Beløpet dekker skyldig skattetrekk pr. 31.12.18.
I tillegg er kr 15.800.763,- øremerkede midler, disse er plassert i fond.
Av bankinnskudd er kr 3.200.000,- bundet som garanti for lotteriet og kr 1.267.958 i husleegaranti.

NOTE 8 - Kortsiktige fordringer

Fordringer er oppført til pålydende.

NOTE 9 - Pantstillelser

Panteobjekt	Bygning/Løslighet
Bokført pantesikret gjeld	-
Bokført verdi av panteobjekt (bygninger)	21 210 000

Som sikkerhet for gjelden er det pant i fast eiendom som tilhører datterselskap.

NOTE 10 - Husleje

Forbundets virksomhet drives fra leide lokaler i Brynsvn. 13, Oslo
Forbundet har fornyet leieavtale frem til 31.08.2025.
Årlig leie er kr 2.353.198,-
HLF Oslo leier 44% av arealene i 1.etasje og blir fakturert for dette.

Note 11 - Pensjonsforpliktelser

Forbundet er lovpålagt å ha OTP for sine ansatte. Fra 1.1.2015 er alle ansatte på innskuddsbasert pensjonsordning med de høyeste satsene.

Note 12 - Lengseliktig fordring på datterselskap

Fordring på konsernselskapet var opprinnelig på kr 37 millioner. Lånet er gitt som et annuitetslån med en nedbetalingsplan på 20 år og en rentesats på 3%. Lånet er nedbetalt i 2030.

Note 13 - Annen formålskapital

	01.01.2018	2018	Resultat 2018	31.12.2018
Annen formålskapital	48 342 979		2 569 303	50 912 283
Briskeby Elevstipendfond	249 575	-1 250	0	248 325
HLFs organisasjonsfond	3 541 428		-542 626	2 998 802
HLF FoU	5 006 211		0	5 006 211
HLF administrasjonsfond	6 204 799			6 204 799
Form.kap. m selvpålagte restr	800 000		500 000	1 300 000
Formålskap. med selvpålagt restriksjoner	15 802 013	-1 250	-42 626	15 758 137
Formålskapital totalt	64 144 992	-1 250	2 526 677	66 670 420

Note 14 - Aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap

Selskap	Sted	Eierandel/ Stemmeandel	Bokført verdi 31.12.2018	Egenkapital 31.12.2018	Årsresultat 31.12.2018
HLF Briskeby kompetanse- senter AS	Lier	100 %	6 472 623	6 932 959	77 630
Universell Utforming AS	Oslo	33,33 %	-	2 166 186	356 494

Investeringen i HLF Briskeby kompetansesenter AS, er bokført til kostpris. Det er utarbeidet eget konsernregnskap. Aksjene i Universell Utforming as ble i 2014 nedskrevet til kr 0 på bakgrunn av at egenkapitalen er tilnærmet tapt. Det er garantert for en kassakreditt på kr 1.000.000 i Universell Utforming as.

Note 15 - Plasseringer i verdipapirer

Det ble i 2017 og 2018 foretatt plasseringer i følgende fond. Vår samarbeidspartner/rådgiver når det gjelder plasseringer i fond er Lyberg & Partners

	Tegne/ Kostpris	31.12.2018	
		Markedsverdi	Urealisert Gevinst/tap
Delphi Kombinasjon	8 574 289	8 329 623	-244 666
Storebrand Global Solutions	1 250 000	1 381 354	131 354
DNB Aktiv Rente II	14 343 885	14 474 238	130 352
Storebrand Global Multifactor	1 333 594	1 166 108	-167 485
Norron Preserve	4 500 000	4 517 290	17 290
Storebrand Høyrente	2 030 602	2 031 845	1 243
Alfred Berg	1 101 659	976 506	-125 153
Sum	33 134 029	32 876 964	-257 065

Note 16 - Varelager

Dette er hørselsrelaterte produkter som er til salg til medlemmer og ikke-medlemmer. Varelageret er vurdert til laveste verdi av kostpris og virkelig verdi. Vareforbruket i 2018 var på kr 5.939.460,-.

Note 17 - Påløpne kostnader og forskuddsbetalte inntekter

	2018	2017
Forskuddsbetalte inntekter:		
Prosjektmidler fra Ekstra stiftelsen	1 046 500	304 866
Fredskorpset	580 667	2 345 376
Andre forskuddsbetalte inntekter	32 539	130 000
Påløpne kostnader:		
Avsatt til erstatningssaker	4 375 092	3 946 774
Ubetalt til lag/medlemmer	124 532	836 233
Andre avsetninger	168 390	299 166
Innsamlet til Briskeby	135 995	125 195
NHS	111 339	211 871
Andre påløpne kostn/forsk.bet. innt.	646 778	8 200
Påløpne kostnader og forsk.bet. inntekter	7 201 832	8 207 681

Note 18

HLF (HØRSELHEMMEDES LANDSFORBUND)

ARSREGNSKAP 2018

<u>DRIFTSINTEKTER</u>	<u>NOTE</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Tilskudd fra det offentlige	2	18 865 959	18 651 088
Medlemskontingent	3	31 931 405	31 506 086
Andre driftsinntekter	4;5	34 812 935	35 718 539
SUM DRIFTSINTEKTER		85 610 299	85 875 713
<u>DRIFTSKOSTNADER</u>			
Lønnskostnader	1;11	24 053 723	21 544 679
Andre driftskostnader		59 280 411	56 094 674
Avskrivning	6	1 323 894	2 117 224
SUM DRIFTSKOSTNADER		84 658 027	79 756 577
DRIFTSRESULTAT		952 272	6 119 136
<u>FINANSPOSTER</u>			
Avkastning fond		760 406	5 657
Renteinntekter		53 631	119 607
Renteinntekter lån datterselskap		806 039	861 750
Rentekostnader		45 571	48 251
Nedskrivning finansielle anleggsmidler	14		
RESULTAT FINANSPOSTER		1 574 405	938 763
ÅRETS RESULTAT		2 526 677	7 057 898
Disponering av resultatet:			
Overført fra formålskapital m selvpålagte restriksjoner:			
HLFs Organisasjonsfond			-200 000
Formålskapital m selvpålagte restriksjoner (LM 2018)			-800 000
Avsatt til formålskapital m selvpålagte restriksjoner:			
Sentralstyrets studietur			300 000
Inventar 5. etasje			250 000
Samfunnsøk.undersøkelse av kost/nytte på h.app.området			400 000
Hvert øre teller (film)			150 000
Nye utvalg			200 000
HLFs Organisasjonsfond			200 000
HLFs FoU fond			2 000 000
HLFs Administrasjonsfond			
Annen formålskapital			26 677
			<u>2 526 677</u>

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET PR. 31.12.18

Regnskapsprinsipper

Generelt

Regnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og regler for god regnskapskikk for mellomstore foretak. Konsernregnskapet innbestår av morselskapet HLF og det heleide datterselskapet HLF Briskeby kompetansesenter AS med sine to heleide datterselskaper, Briskeby videregående skole AS og HLF Briskeby rehabilitering og utdrettede tjenester AS.

Transaksjoner med mulig nærstående parter er gjort på forretningsmessige prinsipper

Inntekter

Salgs- og annonseinntekter er inntektsført når inntekten er opptjent.
Kontingent er inntektsført ved betaling, forskuddsbetalt kontingent er periodisert.
Gaver, innsamlende og arvde midler er inntektsført når det er overvelende sannsynlig at midlene vil tilflyte organisasjonen. I den grad slike midler er øremerket og ikke brukt opp ved regnskapsperiodens slutt klassifiseres ubrukte midler som formålskapital med eksterne eller selvpålagte restriksjoner.
Tilskudd inntektsføres i det året de bevilges for. Midler øremerket for særlige prosjekter resultatføres i det år aktiviteten utføres.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Kortsiktige fordringer og gjeld omfatter fordringer og forpliktelser som forfaller inne ett år.
Omløpsmidler er generelt vurdert til laveste verdi av kostpris/pålydende og virkelig verdi.

Anleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt for varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over forventet økonomisk levetid. Ved varig verdifall foretas nedskrivning til virkelig verdi. Nedskrivning reverseres når grunnlaget for verdifall faller bort. Anleggsmidler aktiveres etter vurdering av beløp og levetid.

Skatter

Konsernet har ikke skattepliktige inntekter.

NOTE 1 - Ansatte, godtgjørelse med mer

	2018	2017
Lønn og godtgjørelser	50 346 474	47 948 931
Arbeidsgiveravgift	7 806 855	7 161 711
Pensjonskostnader	3 937 255	3 818 057
Andre ytelser	1 852 062	571 357
Sum lønnskostnader	<u>63 942 646</u>	<u>59 500 056</u>
Ref. sykelønn/prosjekter	1 237 639	2 726 703
Sum netto lønnskostnader	<u>62 705 007</u>	<u>56 773 354</u>

Gjennomsnittlige antall ansatte for morselskapet er 30 og for konsernet 94 ansatte

Lønn for generalsekretær utgjør kr 966.283,-

Andre godtgjørelser kr 8.867,- og innbetalt pensjonspremie kr 121.855,-

Det er utbetalt kr. 1.326.879 i honorar til styre og utvalg, hvorav kr 694.162 i morselskapet.

Det er ingen lån til ansatte eller til medlemmer av styrene.

Kostnadsført honorar til revisor i 2018 for konsernet, utgjorde kr. 584.272,-herav revisjon kr. 336.438,- kr. 247.835,- til attestasjoner og rådgivning, beløpene er inkludert mva.

Antall årsverk er 26,5 fordelt på 20 kvinner og 10 menn i morselskapet og for konsernet 73 årsverk

Note 3 - Pensjon

Forbundet er lovpålagt å ha OTP for sine ansatte. Fra 1.1.2015 er alle ansatte i HLF på Innskuddsbasert pensjonsordning med de høyeste satsene. Ansatte i datterselskap er medlemmer i Statens Pensjonskasse. Neddiskontert verdi av fremtidige forpliktelser er ikke innarbeidet i balansen da dagens premiemodell innebærer statlig subsidiering ved at kostnadene for pensjonister og ikke aktive overtas av staten.

Note 4 - Aksjer tilknyttet selskap

Selskap	Sted	Eierandel/ Stemmeandel	Bokført verdi 31.12.2018	Egenkapital 31.12.2018	Årsresultat 31.12.2018
Universell Utforming AS	Oslo	33,33 %	-	2 166 186	356 494

Investeringen er nedskrevet til kr 0,- på bakgrunn av at egenkapitalen er tilnærmet tapt

Note 5 - Varelager

Dette er hørsele relaterte produkter som er til salg til medlemmer og ikke-medlemmer. Varelageret er vurdert til laveste verdi av kostpris og virkelig verdi. Vareforbruket i 2018 var på kr 5.939.460,-.

Note 6 - Egenkapital

	01.01.	Anvandt 2018	Resultat 2018	Prinsippendring	31.12.2018
Annen egenkapital	54 192 291		4 393 353		58 585 644
Egenkap. m selvpålagte restriksjoner	16 599 913		-1 342 626		15 257 287
Sum Egenkapital	70 792 204	0	3 050 727	0	73 842 931

NOTE 7 - Kortsiktige fordringer

Fordringer er oppført til pålydende.

NOTE 8 - Bundne midler

Av innestående i bank er kr 2.758.821,- bundne skattetreksmidler. Beløpet dekker skyldig skattetrekk pr. 31.12.18.

Av bankinnskudd er kr 3.200.000,- bundet som garanti for lotteriet og kr 1.267.958 i husleiegaranti.

Av innestående i bank og verdipapirplasseringer tilhører kr. 19.029.001,- øremerkede midler med selvpålagte restriksjoner.

NOTE 9 - Pantestillelser

Panteobjekt	Bygning/Leilighet
Bokført pantesikret gjeld	8 750 000
Bokført verdi av panteobjekt (bygninge)	42 218 509

Som sikkerhet for gjelden er det pant i fast eiendom.

NOTE 10 - Husleie

Morselskapets virksomhet drives fra leide lokaler i Brynsvn. 13, Oslo og har en leieavtale fram til 31.08.2025.

Note 11 - Påløpne kostnader og forskuddsbetalte inntekter

	2018	2017
Forskuddsbetalte inntekter:		
Prosjektmidler fra Ekstra stiftelsen	1 046 500	304 866
Andre forskuddsbet. inntekter	4 411 929	5 931 901
Innsamlet til Briskeby	5 483 967	5 744 419
Påløpne kostnader:		
Avsatt til erstatningssaker	4 375 092	3 946 774
Andre avsetninger	168 390	3 433 902
Andre påløpte kostn/forsk.bet. Innt.	2 994 569	2 183 653
Påløpne kostnader og forsk.bet. Inntekter	18 480 447	21 545 515

Note 12 - Andre inntekter

	2018	2017
Tilskudd fra andre	7 957 294	8 980 961
Kontingenter	31 931 406	31 506 085
Innsamlende midler, gaver med mer	9 305 675	7 827 669
Mønskompensasjon	3 296 723	3 250 297
Andel overskudd av tippemidler	7 899 002	10 320 923
Kursavgifter	6 121 328	6 653 196
Leieinntekter	1 644 400	3 795 900
Salg av varer/annonser	15 049 314	13 071 450
Andre inntekter	1 434 093	2 130 031
Sum	64 638 235	87 536 512

Note 13 - Langsiktige plasseringer i verdipapirer

Det ble i 2017 og 2018 foretatt plasseringer i følgende fond. Vår samarbeidspartner/rådgiver når det gjelder plasseringer i fond er Lyberg & Partners

	Tegnet/ Kostpris	Markedsverdi 31.12.2018	Urealisert Gevinst/tap
Delphi Kombinasjon	8 574 289	8 329 623	-244 666
Storebrand Global Solutions	1 250 000	1 381 354	131 354
DNB Aktiv Rente II	14 343 885	14 474 238	130 352
Storebrand Global Multifactor valutasik	1 333 594	1 166 108	-167 485
Norron Preserve	4 500 000	4 517 290	17 290
Storebrand Høyrente	2 030 602	2 031 845	1 243
Alfred Berg	1 101 659	976 506	-125 153
Sum	33 134 029	32 876 964	-257 065

2018**NOTE 2 - Varige driftsmidler**

Varige driftsmidler er i regnskapet oppført med kostpris etter fradrag for bedr.øk. Avskrivninger

	Siklebygg	Hybelbygg på viljong/rødbyg g	Teknisk installasjon hybelbygg	Totalt hybelbygg	Andel boretslag	Maskiner/invent ar	Programvare/ EDB utstyr	SUM
Anskaffelseskost 01.01.	38 290 789	23 568 505	5 842 036	29 410 541	1 216 200	2 686 958	10 206 069	81 810 557
Tilgang i året				-		260 626	1 319 063	1 579 689
Avgang i året (anskaffelseskost)	38 290 789	23 568 505	5 842 036	29 410 541	1 216 200	2 947 584	11 526 132	83 390 248
Anskaffelseskost 31.12.	17 330 000	3 776 197	4 333 046	8 109 243		2 207 986	9 014 056	36 661 285
Akkumulerte ordinære avskrivninger	20 960 790	19 792 308	1 508 990	21 301 298	1 216 200	739 598	2 511 076	46 728 962
Årets avskrivninger	858 576	350 520	584 208	934 728		775 261	958 625	3 527 190
45 år								
50 år								

Avskrivningssats

Varige driftsmidler er avskrevet lineært over driftsmidlets antatte økonomiske levetid. Bygningene er eid av datterselskap.

HLF

Kontantstrømoppstilling

	Konto	
	2018	2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt kontingent	31 931 405	31 508 086
Innbetalte tilskudd	18 885 959	18 651 088
Innsamlede midler, gaver mm	9 301 695	7 825 729
Innbetaling av egenandeler	356 040	685 950
Innbetalinger fra salg artikler, annonser, husleieinntekter mm	24 579 818	27 416 649
Utbetalinger til anskaffelse av midler	-13 985 519	-11 676 961
Utbetalinger til organisasjonens formål	-18 570 453	-16 552 385
Utbetalinger til aktiviteter som oppfyller formålet	-35 398 137	-34 854 127
Utbetaling av administrasjonskostnader	-13 901 986	-14 289 032
Innbetalinger av renter	1 619 976	987 014
Utbetalinger av renter og andre finanskostnader	-45 571	-48 251
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	4 743 227	9 651 760
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-1 319 063	0
Innbetalinger fra salg av finansielle anleggsmidler		0
Nedskrivning aksjer og lån		-
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-1 319 063	0
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetaling av langsiktig fordring	-18 134 029	-15 000 000
Innbetaling av langsiktig fordring	1 892 029	1 836 317
Nedbetaling langsiktig gjeld	-725 000	-650 000
Utbetaling av kortsiktige utlån		
Innbetaling av kortsiktig fordring		
Netto endring av kortsiktig gjeld	-1 065 731	1 038 320
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-18 032 731	-12 775 363
Kontantstrømmer fra egenkapitaltransaksjoner		
Innbetaling av egenkapital		
Utbetaling av egenkapital	-1 250	0
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-1 250	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-14 609 816	-3 123 603
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	25 249 919	28 373 518
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	10 640 099	25 249 919

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	2018	2017
Innbetalt tilskudd	56 104 435	53 182 361
Innbetalt andre inntekter	84 639 235	89 589 767
Utbetalinger til lønn og sosiale kostnader	-62 705 007	-56 773 354
Utbetalinger til driftskostnader	-71 848 297	-68 452 978
Innbetalinger av renter	843 466	173 437
Utbetalinger av renter og andre finanskostnader	-455 914	-408 209
Innbetaling av aksjekapital		
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	6 577 918	17 311 024
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-1 579 689	-548 801
Innbetalinger fra salg av finansielle anleggsmidler		0
Utbetalinger ved kjøp av finansielle anleggsmidler	-18 134 029	-15 000 000
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-19 713 718	-15 548 801
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling av aksjekapital		0
Utbetaling av langsiktig fordring		0
Innbetaling av langsiktig fordring		
Netto endring langsiktig gjeld	-1 325 000	-1 250 000
Utbetaling av kortsiktige utlån		
Netto endring av kortsiktig fordring	-2 346 898	0
Netto endring av kortsiktig gjeld	654 791	2 136 452
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-3 017 107	886 452
Kontantstrømmer fra egenkapitaltransaksjoner		
Innbetaling av egenkapital		0
Utbetaling av egenkapital	-1 250	0
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-1 250	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-16 154 157	2 648 675
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	49 376 089	46 727 410
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	33 221 931	49 376 089

HLF (Hørselshemmedes Landsforbund),
og.nr. 970 205 195

Årsmelding for HLF 2018

HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) er interesseorganisasjonen for landets hørselshemmede og er en sammenslutning av fylkeslag, lokallag, foreldrelag og enkeltmedlemmer som på ideelt grunnlag samarbeider om å ivareta hørselshemmedes interesser.

HLF skal arbeide for at hørselshemmede får bedre livskvalitet, gjøres mest mulig selvhjulpne, og oppnår full likestilling og deltakelse i alle livets sammenhenger.

HLF skal drive holdningsskapende arbeid blant annet ved å bekjempe fordommer mot hørselshemmede, og drive med informasjonstiltak og forebyggende arbeid. Organisasjonen er nøytral når det gjelder partipolitikk, livssyn og språk.

I 2020 passerer vi 1 million hørselshemmede i Norge. Det å følge opp hørselshemmede i alle fasene av livet er en nøkkel til god folkehelse: Barn som får god lyd, blir trygge og kompetente både språklig og sosialt. Ungdom skaffer seg utdanning og arbeid. Voksne beholder og utvikler seg i jobben. Eldre sikres god livskvalitet og kan bo trygt og lenger i eget hjem. Hørselshemmede som ikke oppdages og følges opp, risikerer dårlig fysisk og psykisk helse, i tillegg til sosialt og økonomisk utenforskap. Manglende tilrettelegging og universell utforming diskriminerer hørselshemmede, og samfunnet mister mennesker som kunne ha bidratt til fellesskapet. Det er derfor god samfunnsøkonomi og folkehelse i målrettet forebygging, behandling og rehabilitering.

HLF skal gjøre hverdagen enklere for hørselshemmede gjennom frivillig arbeid, politisk påvirkning og egne hørselsfaglige tilbud. Vårt frivillige arbeid spenner vidt. Vi tilbyr hørselshjelpere og andre likepersoner, jobber med forebyggende innsats i barnehager og skoler, og arrangerer informasjonsmøter. Vi jobber både lokalt og sentralt. Sammen utfordrer vi folkevalgte og myndigheter til å forbedre rettighetene og tilbudet til hørselshemmede. Vi jobber også hele tiden med å utvikle vårt eget hørselsfaglige bidrag i regi av HLF Briskeby kompetansesenter AS (HLF Briskeby). Samlet sett sitter HLF på et unikt grunnlag av erfaringer og kunnskap som kan identifisere behov og bidra til å finne de gode løsningene. Vi er raskt ute med å fange opp nye utfordringer og peke på mulige løsninger. Det gjelder for eksempel innen folkehelseområdet aldring.

Interessepolitikk

HLF har jobbet systematisk med å få økt oppmerksomhet og tiltak på universell utforming, særlig universelt lys- og lyd miljø. Samfunnsområdene HLF jobber med universell utforming på er blant annet samferdsel, kultur- og media, bygg generelt og skolebygg spesielt, IKT, sikkerhet- og beredskap og helse- og offentlig kommunikasjon. HLF er medlem av NRKs brukerutvalg og har ved flere anledninger tatt opp god hørbarhet og teksting av programmer sendt på de ulike medieflatene. HLF har deltatt i arbeidsgrupper i Standard Norge for revidering av Norsk standard om lydklasser, NS8175:2012. Denne standarden definerer krav til akustikk og lydutstyr som teknisk forskrift viser til. Lydkrav til skole, restauranter, boliger er temaer som har vært diskutert.

HLF har deltatt i en bred politisk allianse med FFO, NHF, Likestillings- og diskrimineringsombudet, Unge funksjonshemmede og NHFU med hensyn til å få regjeringen og ansvarlige myndigheter til å følge opp planene i veikart for universelt utformet skole. Det har vært innspillarbeid opp mot ny regjeringsplattform, samfunnsøkonomisk nytte-analyse, samt forankring for ny handlingsplan for universell utforming når nåværende handlingsplan går ut i 2019. HLF har i samarbeid med Universell Utforming AS, Brekke og Strand Akustikk og NTNU utarbeidet en veileder om hva et universelt utformet lyd miljø i skolen er, hvordan lyd miljøet kan kartlegges og utbedres.

www.hlf.no

side 2

HLF har deltatt i Koalisjonen for sivilt samfunn sin arbeidsgruppe, og arbeidet med å skrive en skyggerapport til FN. FFO har hatt sekretærfunksjon for gruppen. Koalisjonen består av 125 organisasjoner for funksjonshemmede. Norge skal eksamineres i hvorvidt Norge oppfyller FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i mars 2019. Rapporten dokumenter brudd på menneskerettigheter og HLF har satt sitt stempel på rapporten ved å synliggjøre og bevise diskriminering av hørselshemmede, brudd på menneskerettighetene og manglende likestilling av funksjonshemmede.

Sammen med kommunikasjons- og teknologibyrået Knowit ble det sommeren 2018 utviklet en applikasjon for kartlegging av lyd miljø i bygg, hvor en også skal gi en tilbakemelding på opplevelse av lyd/akustikk. Appen er på test-stadiet og er blant annet tenkt brukt i for eksempel det lokalpolitiske arbeidet i HLF, jamfør arbeidet med Teleslyngegeriljaen. HLF var også brukermedvirker i utviklingen av den nasjonale reiseplanleggeren Entur.

I 2018 ble prosjektet «Teksting av utenlandske barnefilmer fullført». Prosjektet gikk ut på å finansiere teksting av utenlandske barnefilmer og drive politisk påvirkningsarbeid for en lovendring om at alle filmer skal tekstes. Fra 2017 til 2018 ble 13 barnefilmer tekstet gjennom prosjektet. I innsjutt til statsbudsjett 2018 og 2019 ble dette tatt opp for familie- og kulturdepartementet og i Stortinget. I 2018 ble undersøkelsen om hva det koster samfunnet at hørselshemmede står utenfor arbeidslivet, ikke får tilrettelegging på arbeidsplassen eller er sykemeldt på grunn av vanskelige arbeidsforhold påbegynt. Undersøkelsen utføres av Oslo Economics med levering i mai 2019.

Kunnskapsoversikten over nyere nordisk forskning «Hørselshemmede barns og unges opplæringsmessige og sosiale vilkår i barnehage og skole» ble lagt frem i april 2018. NTNU samfunnsforskning v/Patrick Kermit har arbeidet frem kunnskapsoppsummeringen på vegne av HLF, <https://samforsk.no/Sider/Publikasjoner/H%C3%B8rselshemmede-barns-og-unges-oppl%C3%A6ringsmessige-og-sosiale-vilk%C3%A5r-i-barnehage-og-skole.aspx>. Det har vært arbeidet mye med å følge opp med svar på Nordahl-rapporten i 2018, både internt og eksternt. Rapporten anbefaler blant annet å legge ned Statped og PPT samt å ta bort individuelle rettigheter. HLF og andre organisasjoner, ønsker at man ser på organiseringen av Statped og PPT samt dialogen mellom disse for å bli mer mer brukernær. Arbeidet fortsetter i 2019 med ny stortingsmelding.

Arbeid med ny diagnosekode for Auditive prosesseringsvansker (APD) i samarbeid med fagmiljøet (som søker) fikk sin løsning, det ble opprettet ny norsk 5-tegns-kode for APD i ICD-10, med gyldighet fra og med 1.januar 2019: H93.25 Auditive prosesseringsvansker (APD). Dette innebærer blant annet at foreldre som skal delta på godkjente kurs hos Statped for sine barn kan søke om midler fra NAV ved fravær fra jobb.

Arendalsuka er en politisk påvirkningsarena hvor HLF deltar med stand gjennom hele uka kombinert med hørselstesting og informasjonsarbeid ut mot befolkningen og ulike påvirknings- og beslutningstakere. Vi deltok også på en debatt om inkluderende skole for hørselshemmede barn og unge sammen med stortingsrepresentanter fra ulike politiske parti og en forsker fra Universitetet i Oslo.

Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) har begynt arbeidet med å følge opp ulike anbefalinger fra Kaupang-rapporten på tolkeområdet. NAV har etablert et dialogforum på tjenesteinnholdet og ga Proba samfunnsanalyse i oppdrag å gå gjennom selve organiseringen. Proba leverte sin rapport høsten 2018. HLF deltar aktivt i dette arbeidet, både i selve tjenesteutformingen og hvordan tolkeområdet skal organiseres.

ASD har også i 2018 gitt SINTEF i oppdrag å se på høreapparatfinansieringen, som en oppfølging av Hjelpemiddelutvalgets innstilling. HLF har bidratt med brukerinnspill. Rapporten forventes levert våren 2019. En kartlegging av tjenestetilbudet til hørselshemmede i primær- og spesialisthelsetjenesten ble gitt i oppdrag til Helsedirektoratet av Helse- og omsorgsdepartementet. HLF har også deltatt med sin brukerkompetanse inn i dette arbeidet. Rapporten skal leveres ultimo 2019.

Eldre og hørselshemmede var fokusområde i Hvert Åre Teller-kampanjen. Tematikken gikk også som en rød tråd gjennom det interessepolitiske arbeidet. I forbindelse med kampanjeåpningen arrangerte vi en politikerduell mellom Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet på Eidsvolls plass ledet av Aslåg Bonde. Det ble det blant annet diskutert hørselsscreening av eldre og behovet for å systematisere hørselsområdet gjennom å utarbeide en hørselsplan.

Flere av våre tillitsvalgte har deltatt på regionale innspills konferanser i regi av Regjeringen til ny Folkehelsemelding. Vi ble også invitert til å sende inn skriftlige innspill. Innspillene kan leses i sin helhet her <https://www.hlf.no/hva-vi-jobber-med/horingsuttalelser/innspill-til-folkehelsemelding/> og er basert på følgende hovedpunkter:

1. Hørselshemming må anses som en folkehelseutfordring og tiltak må settes inn for å møte denne.
2. Det må utarbeides en helhetlig plan for hørselsfeltet som en del av folkehelsearbeidet.
3. Den hørselsfaglige kompetansen i det kommunale helse- og omsorgsarbeidet må høynes og tjenestetilbudet til hørselshemmede styrkes.
4. Et universelt utformet samfunn er bra for folkehelsen.
5. Forebyggingskampanje mot støyskader.
6. Offentlig og frivillig samhandling for en bedre kommunal hørselsomsorg.

Før sommeren leverte regjeringen stortingsmeldingen *Leve hele livet* med høring i Stortinget høsten 2018. Innspillene fra HLF var som følger;

1. Det må utarbeides en helhetlig plan for hørselsfeltet.
2. Den hørselsfaglige kompetansen i det kommunale helse- og omsorgsarbeidet må høynes og tjenestetilbudet til hørselshemmede styrkes.
3. Hørselsutredning må tilbys alle eldre generelt, og pleietrengende må spesielt bli prioritert.

HLFs arbeid med statsbudsjettet 2019 startet i januar 2018 ved at vi sendte inn innspill til de ulike departementene, som spesielt har ansvar for saker som er definert som satsingsområder i HLFs handlingsprogram, <https://www.hlf.no/hva-vi-jobber-med/horingsuttalelser/hlfs-innspill-til-statsbudsjettet-2019/>. Flere av disse sakene følger oss gjennom året i dialog med Regjering og Storting. Hovedbudskapet i høringene i Arbeids- og sosialkomiteen (ASK) og Helse- og omsorgskomiteen (HOK) var behovet for en helhetlig og tverrdepartemental hørselsplan. Dette for å sikre at Regjeringens mål om å skape pasientens helsetjeneste, og gi alle tilgang til likeverdige helsetjenester av god kvalitet, også skal gjelde hørselshemmede. Fra ordninger for å avdekke hørselsutfordringer, etablere hørselskompetanse i kommunene, til rehabilitering og det hjelpemiddeltilbudet hørselshemmede får. Det å få politikerne til å se sammenhengen mellom budsjettene til Helse- og omsorgsdepartementet og Arbeid- og sosialdepartementet (ASD) på hørselsfeltet og samtidig ville gjøre noe med det, er utfordrende. I HOK-høringen ba vi videre om at det måtte settes inn tiltak for å redusere ventetiden ved hørselssentralene til maks tolv uker. HLFs hørselshjelperordning er omtalt som en særskilt satsing i Helse- og omsorgsdepartementets budsjettframlegg, med en bevilgning på 2 millioner kroner. I statsbudsjett-høringen takket vi for videreføring av hørselshjelperordningen og oppdaterte HOK skriftlig på fakta og hva pengene for innværende periode er brukt til.

Vi tok opp manglende tilgang på skrivetolker i høringen i ASK og ba Stortinget be Regjeringen om å prioritere tolkeområdet og ansette flere skrivetolker i faste stillinger i NAV/Tolkesentralene. I budsjettframlegget ble det lagt opp til en nullvekst. I statsbudsjettrapporteringen til ASD var de samlede utgiftene på høreapparater og tinnitusmaskerere på 671,8 mill. kroner i 2017. Det var en økning på 7,9 pst. fra 2016. I 2017 ble det kjøpt inn 93 556 høreapparater og 2 774 tinnitusmaskerere gjennom folketrygden, mot 87 637 høreapparater og 2 488 tinnitusmaskerere i 2016. Utgifter til reparasjoner var på 77 mill. kroner i 2017, en økning på 2,3 pst. fra 2016. Tinnitusmaskerere representerte en total kostnad på 6,8 mill. kroner i 2017. For 2018 ble det lagt til grunn en volumvekst på 2 pst. og en prisøkning på 2,5 pst. Vår merknad gikk på at høreapparater skal være gratis, sortimentet godt og mangfoldig.

Tilskuddet til Briskeby videregående skole ble i 2018 videreført på samme nivå som i 2017. Det er Kirke-, utdannings og forskningskomiteen (KUF) som har oppfølgingsansvaret her. Foruten å takke for støtten til Briskeby tok vi opp at det må satses på spesialpedagogikk for å kunne gi elever med ekstra utfordringer en likeverdig mulighet til utdanning. Budsjettposten har en nedgang på 68 millioner og ingen satsning på barn med ekstra utfordringer. Vi ba videre om at det utarbeides en plan som sikrer nødvendig opplæring av lærere med tilstrekkelig pedagogisk kunnskap om undervisning av barn med utfordringer.

Universell utforming er en tematikk som ble belyst i flere av komitehøringene. En post som gikk igjen var at det må bevilges 100 millioner til universelt utformede nærskoler. God utforming av skolebygg vil gi bedre læringsbetingelser for alle. I 2018 kom forslag til en nasjonal plan for å oppgradere alle grunnskolenes bygg og uteområder (Veikartet), slik at alle barn kan gå på sin nærskole innen 2030. For HLF har det vært viktig å synliggjøre at arbeidet med å gjøre Norge universelt utformet tar for lang tid.

I Transport- og kommunikasjonskomiteen fikk vi avslag på søknad om å delta i høringen, da det kun ble gitt plass til paraplyorganisasjonene. FFO inviterte oss inn i deres høring og vi fikk da muligheten til å løfte inn satsing på talegjenkjenningsteknologi til bruk i transport- og informasjonssystemet, for å inkludere tilgjengelighet for hørselshemmede i form av tekniske, visuelle og skriftlige virkemidler. Det var viktig å gjøre komiteen oppmerksom på at det får konsekvenser å redusere målet om universell utforming fra et hovedmål i Nasjonal Transportplan, til et delmål under hovedområdet fremkommelighet. Vi fokuserte i høringen på konsekvenser det har for hørselshemmede å bli overlatt til seg selv, når meldinger om nød og evakuering kun blir gitt over høyttaler og ikke skriftlig. I Kommunal- og forvaltningskomiteen, ba vi blant annet om at det måtte settes av midler til å gjøre IKT-løsninger universelt utformet. Vi synliggjorde at det er viktig at DIFI, tilsynsorganet som skal påse at IKT er universelt utformet får nok midler til å gjøre effektive tilsyn. Vi fokuserte også på at den digitale satsningen som Regjeringen nå gjør må prioritere universell utforming. Det er viktig at grupper, som hørselshemmede, som trenger skriftlig informasjon blir prioritert i utvikling av nye digitale prosjekter. Vi ba om at det kommer på plass en sikker elektronisk kommunikasjon med alle offentlige etater.

I Familie- og kulturkomiteen var det tre temaer som ble tatt opp. Universell utforming av kulturlivet, teksting av dubbede barnefilmer og mømskompensasjon. Det stod lite i budsjettet om tiltak for å gjøre kulturtilbudet mer tilgjengelig for hørselshemmede. Derfor sa vi klart og tydelig at dette var noe HLF savnet. Vi tok også opp at dubbede barnefilmer er de eneste filmene i dag som ikke tekstes, da dette er valgfritt. HLF ba om en lovendring slik at teksting av barnefilmer kommer på plass så fort som mulig.

Gjennom året har det vært arbeidet med å styrke brukermedvirkningen i HLF. Vi har arrangert egne skoleringer og deltatt på kurs i regi av organisasjonsleddene i HLF. Vi har også utformet ulike resolusjoner og forslag på leserbrev som er sendt til fylkes- og lokallag for oppfølging.

www.hlf.no

side 5

Høringer og innspill levert i 2018 kan leses i sin helhet på HLFs hjemmeside <https://www.hlf.no/hva-vi-jobber-med/horingsuttalelser/>.

HLF Organisasjon og frivillighetsarbeid.

HLF hadde i 2018:

Aktive lokallag, HLFU lag og Foreldrelag: 177

Aktive fylkeslag: 18

HLF har kongelig beskytter. HLF fikk i den forbindelse audiens på slottet for å møte Prinsesse Märtha Louise i januar 2018. I møtet deltok forbundsleder Morten Buan, Fylkesleder Carola Peckolt, Likeperson Brit Mari Edv Sande og fra administrasjonen var Org. Sjef Roar Råken til stede.

Kursvirksomhet.

Det har vært et godt kursår i 2018.

HLF har opprettholdt et høyt antall kurstimer til tross for utfordringer i forbindelse med nye krav til dokumentasjon fra Kompetanse Norge.

Det er i 2018 registrert 431 kurs med over 4700 deltagere og totalt 6767 kurstimer.

Lederskole år 2018

HLF Lederskole gir tillitsvalgte i HLF

- kunnskap om ulike ledelsesmetoder og – teorier.
- kunnskap om ledelse innen frivillig arbeid.
- kunnskap om motivasjon, rekruttering og fastholdelse av frivillige.
- kunnskap om organisatorisk arbeid.
- Positivitet og tydelighet som leder i organisasjonen.
- Styrke og motivere medlemmer og frivillige i oppgavene deres.
- styrket selvtillit som ledere og bli mer komfortable i rollen som ledere.

Det er tre moduler som går over tre kvart år og det er 21 kursdeltagere med. I år 2018 var lederskolen i midt-Norge.

Likepersonarbeid

HLF har gjennomført 7 likepersonkurs i 2018. Totalt har det vært 168 deltagere. Av disse var 47 helt nye kursdeltagere som gikk igjennom trinn I og trinn II kurset.

I år 2018 er det 415 likepersoner som innsendt sine aktivitetsrapporter. Totalt har vi 613 aktive likepersoner. Det har vært hele 22 261 oppdrag som HLFs likepersoner har utført. Sett opp mot antall dager så har likepersonene følgende antall: 8 549 aktivitetsdager.

Fylkessammenslåinger.

Norge er inne i det vi kaller en regionaliseringsprosess. Fylker slås sammen til regioner.

Dette byr mange utfordringer for oss som nasjon. Og noen utfordringer og muligheter for HLF som organisasjon.

www.hlf.no

side 6

For å bistå organisasjonen i møte med utfordringene og realisere mulighetene har vi satt ned et team for hver nye region. HLF har en vellykket fylkessammenslåing bak seg med hhv HLF Nord- og HLF Sør-Trøndelag i år 2018. Måten det er jobbet og samarbeidet på ved den sammenslåingen blir benyttet på de videre fylkessammenslåingene.

Hørt og Berørt:

Ny utgave og nytt magasinkonsept ble utarbeidet i år 2018. Ble vektlagt noe mer tekst og en god variasjon av lokale saker, og noe rundt fagstoff. Magasinkonseptet fungerte meget godt og det ble utgitt to magasin av Hørt og Berørt i år 2018.

Samisk satsning 2018.

Det ble avholdt en hørselskampanje i Karasjøk. Kampanjen ble særlig rettet mot eldre og temaet var:

«Hørsel hele livet».

- Informasjonsbrosjyrer på samisk
- Informasjonsfilm med samisk tekst (Filmen: «Hørsel hele livet» er oversatt)
- T-Skjorter med samisk tekst
- HLF bannere med samisk tekst
- Hørselstesting

Det var informasjonsmøte for representanter av Sametinget hvor også Karasjøk sin Ordfører stiller opp.

Barnehager

HLF deltok med stand på SFO-nett sin årlige konferanse i november hvor 600 ledere og ansatte i skolefritidsordningen/aktivitetsskolen var påmeldt. Der informerer og deler vi ut brosjyrer om hvordan støynivået kan reduseres ved hjelp av bl.a. pedagogiske verktøy. For å utruste barnehagelærere til å forbedre lyd miljøet i barnehagen har HLF startet et samarbeid med Universitetet i Stavanger, og det er nå skrevet flere bachelor oppgaver om temaet. Det er tatt kontakt med ulike universitet og høyskoler for å se nærmere på hva de kan tilrettelegge for å gi studentene økt kunnskap om gevinsten ved redusert støy og universell utforming av barnehagene. En undersøkelse som gikk ut til 167 lokallag og hvor 73 svarte viste at 83 % har vært i kontakt med en eller flere barnehager i løpet av de tre siste årene.

HLF Vest-Agder har et årlig hørselens dag arrangement, og i 2018 samarbeider de med lokallagene i både Vest- og Aust-Agder. Temaet i 2018 var «Å være nærpersion til en med nedsatt hørsel».

2018 sin Hovedforeleser var Geir Lippestad og han hadde følgende to forelesninger:

- 1) «Sammen hører vi godt. Far til en hørselshemmed datter».
- 2) «Skole og jobb – hørselshemmedes rettigheter».

Varslingsprosedyrer og retningslinjer utarbeidet. I tillegg er det utarbeidet et nytt verdspill for HLFs frivillige og tillitsvalgte.

Prosedyrereglene skal bidra til å skape kultur for åpenhet ved å legge til rette for mottak av varsler om kritikkverdige forhold. HLF ønsker at alle involverte får tillit til at det gjennomføres en god og ryddig prosess.

Prosedyrereglene har videre som formål å sikre forutsigbarhet rundt organisasjonens håndtering av sakene, sikre likebehandling av saker, forhindre lovbrudd og brudd på organisasjonens vedtekter og retningslinjer, sikre vern for varslere og trakasserte, og sikre ivaretagelse av grunnleggende rettssikkerhet for den som anklages for eventuelle brudd.

Prosedyrene og retningslinjene er innen områder som:

- A) Økonomiske misligheter – bl.a. Lovverk i så henseende. Retningslinjer for økonomiske misligheter.
- B) Trakassering – bl.a. lovverk i så henseende. Retningslinjer for trakassering.
- C) Bruk av rusmidler.
- D) Prosedyrer for varslings.

Hvert øre teller – kampanjen mobiliserer frivillige til å stå på stand rundt om i hele landet. I år var temaet eldre og HLF Briskeby sin film «Hørsel hele livet» ble vist flere steder. I forkant av kampanjen arrangerte flere lokallag kurs for å lære om å stå på stand og bruke audiometer. På Kick of utenfor Stortinget 5. juni ledet den erfarne politiske skribenten Aslak Bonde debatten med Ingvild Kjerkol fra Arbeiderpartiet og Bård Hoksrud fra Fremskrittspartiet, foruten at det var hørselstesting og stand som vanlig. Mange frivillige fra HLF Oslo og Akershus møtte opp og bidro til god synlighet.

Standssteder mai - juli	142
Standdager mai - juli	166
Annonser	51
Meldt at de skal bruke studieplan 11191	33

	Antall testet	Anbefalt å gå videre	Visning av film
Eidsvoll's plass:	31	23	
Oslo City	43	15	
Stovner Storsenter	35	28	11
Kuben, Hønefoss	48	28	
Åmotsenteret	42	36	23

Årets HLF Briskebykonferanse

Den handlet om eldre med nedsatt hørsel. Den ble avholdt oktober 2018. Områder konferansen var inne på var bl a

- Hvordan sikre eldre hørselshemmede bedre livskvalitet?
- Medfører bedre hørsel økt livskvalitet også for demente?
- Hva med høreapparater- hjelper de alle?
- Hva sier forskningen?
- Hva er god klinisk kommunikasjon i møte med eldre hørselshemmede?

NHS – Nordisk arbeid

HLF har hatt formannskapet i NHS fra aug 2015 og er nå inne i sin andre periode som varer til aug år 2019.

- A) Det er fortsatt godt driv i det nordiske arbeidet for en enklere hverdag for hørselshemmede. I denne fasen jobber vi for å bedre:
- 1) Menneskelige rettigheter.
 - 2) Holdbar utvikling
 - 3) Fri bevegelse.

Disse punktene er tatt ut fra Nordisk Råds: «Handlingsplan for nordisk samarbeide om funksjonshinder 2018-2022». Områdene har NHS vært med på å påvirke med sine innspill i utarbeidelsen av Handlingsplanen.

Innen områdene har HLF ved sitt formannskap lagt vekt på:

NHS har fokus på følgende påvirkningsområder opp mot Nordisk Råd:

- 1) Menneskelige rettigheter.
 - a. «Gjennomføring av innsatser om blant annet sammenlignende statistikk og annen kunnskap, forum/møteplasser for erfaringsutbytte, en nordisk masterutdanning og et nordisk forskningsprogram i funksjonshinder/disability studies».
 - b. 1.2: Prosjekt om urfolk og funksjonshinder
HLF Norge jobber strukturert og prosjektrelatert mot de samiske miljøene i Norge.
HLF inviterer NVC til samarbeid innen urbefolkningsarbeidet.
 - c. 1.3 Prosjekt om barn og unges helse og deltagelse innen skole og fritid.
NHS har invitert til samhandling/erfaringsutveksling med Nordisk Råd sett opp mot HLF Briskeby og hørselsfaglig kompetanse i NHS medlemsorganisasjoner
- 2) Holdbar utvikling
 - a. 2.2 Universell utforming og tilgjenglighet – delaktighet og demokrati.
NHS har invitert til samhandling sett opp mot kompetanseheving av ansatte innenfor hørselsfeltet i hele omsorgskjeden i kommunene eller ortene. Modell «Ringeriksprosjektet».
Genomföra en gemensam nordisk konferens på temat hørsel- och synnedsetting där syftet är att lyfta fram goda exempel.

www.hlf.no

side 9

3) Fri bevegelse.

a. 3.1 Funksjonshinderperspektiv i nordisk samarbeide om fri bevegelse.

NHS spilte inn følgende tidligere forslag og invitasjon til samhandling mellom oss: Unge mennesker i et utdanningsløp må få bedre hørelsteknisk tilrettelegging i skolene og i universitetene. Da mulighet lydutviklingsanlegg, mikrofoner, teleslynge og også skrivetolkning. Dette for blant annet å øke studentmobiliteten i Norden.

HLFs Utvalg

CI utvalget hadde bl a følgende fokus i år 2018:

- Jobbe for å endre nasjonale retningslinjer for tosidig CI (med støtte i nyere forskning).
- Jobbe innenfor området rehabilitering med bl a: Ventetid på operasjon maksimalt 6 måneder
- Samarbeide med Rikshospitalet
- Delta og bistå på samling opp mot Fylker, Hovedutv, Sentralledet og Briskeby

Arbeidslivsutvalget hadde bl a følgende fokus i 2018:

- møte med RUT Briskeby,
- deltakelse i Brukerutvalget ved HLF Briskeby
- deltakelse på kurs i arbeidsliv i Hedmark i regi av HLF Hedmark.
- samling og kurs for fylkeskontakter
- deltatt på HLF sine hovedutvalgsmøter og det sentrale ledermøtet
- representant i Ressursgruppe for arbeidsrettet veiledningstjeneste i NAV.
- særlig hatt fokus på fylkeskontaktordningen
- I ukene før Landsmøtet 2018 ble det kjørt spørreundersøkelser basert på ulike temaer innen hørsel og arbeidsliv. Slo godt an.

Tinnitusutvalget hadde følgende fokus i 2018:

- Ménièreutvalget og Tinnitusutvalget har bl a hatt samarbeidsmøte med Nordtun HelseRehab i Nordland.
- Samarbeidskurs i Bodø med Helse Nord og Nordlandssykehuset.
- deltakelse i Brukerutvalget ved HLF Briskeby
- Bistod aktivt på Likepersonskurs innen tinnitusområdet.
- Bistod aktivt på HLFs Fylkeskontaktkurs
- Landsmøtedeltagelse
- Briskebykonferansen år 2018
- Dialog og samtaler vedr prosjektet "Tinnitus – riktig fokus"
- Deltagelse og bistand opp mot enkelte Fylkesarrangement innen tinnitusområdet.

Meniereutvalget hadde følgende fokus i 2018:

- Ménièreutvalget og Tinnitusutvalget har bl a hatt samarbeidsmøte med Nordtun HelseRehab i Nordland.
- Samarbeidskurs i Bodø med Helse Nord og Nordlandssykehuset
- Landsmøtedeltagelse
- Utarbeidet ID kort for Meniere rammede. Fikk innvilget et Extrastiftelseprosjekt på kr 30.000,- i dette henseende.
- Utvalget sitter også som referansegruppe til Nasjonal Kompetansetjeneste For Vestibulære Sykdommer. Dette er tilknyttet til Haukeland Universitetssykehus, med Dr Goplen, og Dr Nordahl.

Hørselsutvalget hadde følgende fokus i 2018:

- Reformering/justering av fylkeskontaktordningen. Startet opp arbeidet i 2017 og fortsatte videre i år 2018.
- Arbeide for flere skolerte likepersoner for vår gruppe
- Briskebykonferansen år 2018
- deltakelse i Brukerutvalget ved HLF Briskeby
- Bistod aktivt på HLFs Fylkeskontaktkurs
- Skrivetolkning, nødkommunikasjon via sms og brukerutvalgsrepresentasjon innen ulike fora er noe utvalget fortsatte å jobbe med gjennom år 2018.
- Deltagelse på Landsmøtet 2018 på Sundvolden og Fagdag på Briskeby 21. juni.

Foreldre og Barn utvalget hadde følgende fokus i 2018:

- Fungerende fylkeskontakter, likepersoner og foreldrelag. Jobbet med å gi et tilbud til foreldre og barn i alle fylker.
- Samarbeide med fagmiljøer – bl.a. nasjonalt brukesenter for CI opererte barn.
- Jobbe mot et felles samarbeidsmøte der brukerrepresentanter samarbeider om å være en stemme utad.
- Landsmøtedeltagelse
- Lagde en FBU konferanse som var godt tilrettelagt for hele familien
- Lærerkurs og elevkurs i Statped systemet er viktige brikker. Hvordan bygge opp gode fagmiljøer i kommunene. Samarbeidet med fagmiljøer. Være en samarbeidspartner til Statped.

HLF Briskeby. Både HLF Briskeby RUT og Briskeby videregående skole gikk med overskudd i 2018. Antall elever ligger på et stabilt og godt nivå på rundt 50 for år 2018/19. Skoleåret 2017-2018 bestod alle avgangselever eksamen. Ved RUT er det også nesten fullt belegg på Helse Sørøst-avtalen når det gjelder tinnitus og meniere. Avtale med Utdanningsdirektoratet om utadrettede tjenester til elever og pedagoger i videregående opplæring er videreført. HLF Briskeby Forskning og Utvikling jobber med å kvalitetssikre og dokumentere virksomhet, Videreutvikle virksomhetenes tjenester, Dokumentere at alle tjenester og virksomhet bygger på kunnskapsbasert praksis

Marked.

For å bygge opp om HLFs interessepolitiske arbeid og styrke organisasjonen er giver- og inntektskampanjer viktig. I 2018 oppnådde HLF gode inntekter på flere av sine kampanjer. Hørselslotteriet og kalendersalget er i positiv utvikling og vi oppnådde inntekter godt over budsjett. Vi startet salg av årskalendere i 2015 og vi har hatt en god utvikling av salget til nå. Årets julekampanje gikk bra, mens vår sommerkampanje ikke oppnådde de resultatene vi hadde håpet på. HLF har en stadig positiv utvikling på faste givere som bidrar til hørselssaken hver måned eller hvert kvartal. På tampen av 2018 har vi 1650 faste givere.

HLF butikken/ nettbutikken blir stadig viktigere og er fremdeles i vekst. Vi oppnår verdifulle inntekter til hørselssaken gjennom salg av høreapparatbatterier og hørselsrelaterte produkter. Samtidig opplever HLFs medlemmer å få produktene til en rimelig pris.

HLF Marked har et stort fokus på medlemsverving. Audiografer er våre beste ververe. Vi opplever at medlemstilgangen er noe svakere enn tidligere, og det er derfor viktig å ha en god kommunikasjon med hørselsfaglig helsepersonell. I 2018 besøkte vi hørselssentraler og ØNH-klinikker over hele landet for å informere om HLF sitt medlemstilbud, dette arbeidet fortsetter i 2019. Vi er fremdeles i vekst og passerte 66.000 medlemmer høsten 2018.

Høsten 2018 gjennomførte vi en stor medlemsundersøkelse via e-post. Tall fra undersøkelsen viser at 9 av 10 medlemmer vil anbefale andre å bli medlem av HLF. Over halvparten av de spurte handlet høreapparatbatterier i HLF butikken. Erstatningsavtalen, HLF butikken og fagbladet Din Hørsel er de viktigste medlemsfordelene for forbundets medlemmer.

Din Hørsel ga i 2018 ut seks numre, alle med egne hovedtemaer. Noen av numrene økte også i volum fra de «tradisjonelle» 40 sidene til 48 sider. Papirutgaven har nå et godkjent opplag på 61.305 eksemplarer.

Annonse salget er satt ut til Polinor Fagpresse, et datterselskap til vårt trykkeri Polinor, og viste utover året en liten volumøkning. Det er også gjort avtale om å flytte designet av bladet til Polinor Fagpresse fra sommeren 2019.

Nettavisen dinhørsel.no ble formelt lansert under landsmøtet på Sundvolden i juni, og det arbeides jevnt og trutt med å legge ut stoff der. Det er påbegynt et arbeid for en bredere markedsføring av nettavisen i 2019, hovedsakelig i sosiale medier, med tanke på å nå ut til et bredere publikum og for å øke annonseinngangen.

Redaksjonen består av redaktør i full stilling og journalist i halv stilling.

Kommunikasjon er et felt vi har videreutviklet i HLF i 2018. Fokus i media gir gehør for våre kampsaker overfor politikere og beslutningstakere. Vår målrettede bruk av kampanjer øker. Det gjør også bruken av sosiale medier som kanal for å skape engasjement og dele kunnskap. Den rivende utviklingen på kommunikasjonsfeltet krever at vi er profesjonelt rigget for å være i front. Digitaliseringen utfordrer oss som forbund og stiller krav til at vi evner å sette dagsorden på egne plattformer som hlf.no, dinhørsel.no og sosiale medier.

Journalist Bjørg Engdahl ble i februar ansatt som delt ressurs mellom kommunikasjon og Din Hørsel.

Dette har gjort at vi har kunnet nå ut med flere gode og viktige historier. Vi ser likevel at kommunikasjonsressursene i HLF fortsatt er underdimensjonert i forhold til antall plattformer og dagens krav til informasjon, tilgjengelighet og synlighet. Betydningen av synlighet og omdømme er også på plass i HLFs handlingsprogram 2018-2021.

HLF har nå over 25 000 følgere på Facebook og opplever at sakene vi fronter der gir stort engasjement og grunnlag for oppslag i andre medier. I 2018 har vi oppnådd god mediesynlighet med oppslag i ledende riksmidier som tv2.no, Nyhetskanalen, Dagbladet, NRK og vi.no. Vi har laget et betydelig antall videoer, dagens måte å fortelle historier på, nærmere 20 i fjor og dekket alt fra HUNT 4 og oppdaterte hørselstall, til landsmøtet, kampanjeåpning foran Stortinget med politikere til en hørselshemmet operasjonssykepleier ved Innlandet sykehus som forteller hvordan et enkelt teknisk hjelpemiddel gjør at hun kan fortsette i jobb.

HVERT ØRE TELLER

Hvert øre teller (HØT) 2018 Årets HØT ble igjen en stor suksess. Vi oppnådde rekordstor oppslutning. Antall stands økte fra 105 i 2017 til 142 til 2018. Antall standdager økte fra 123 til 166 i samme periode. Dette utgjør en økning på 35 %.

Kampanjen hadde i år fokus på eldre med hørselstap og de helsemessige konsekvensene av å ikke ta i bruk høreapparat. Årets kampanjefilm oppnådde hele 377.000 visninger på Facebook, dette er regnet som et meget godt resultat. Offisiell kampanjeåpning var 5.juni på Eidsvoll plass foran Stortinget. Helsepolitikere i AP og FRP møttes til debatt, ledet av politisk kommentator og forfatter Aslak Bonde, der temaet var kortere ventetid på høreapparat og bedre hjelp til eldre med hørselstap. Stortingspolitikerne Ingvild Kjerkol (Ap) og Bård Hoksrud (FrP) fikk spontan applaus for disse løftene under dagens åpning. Kjerkol lovet i tillegg at Ap vil kjempe for en nasjonal hørselsplan for å ansvarliggjøre regjeringen.

Fra åpningen av Hvert øre teller 2018. Forbundsleder Morten Buan innledet debatten. (Foto: Bo Mathisen)

HØT oppnådde god mediesynlighet: Innslag om Eldre og hørselshemmede på aktualitetsprogrammet på NRKs Her og Nå: <https://radio.nrk.no/serie/her-og-naa-hovedsending/DMTN01011118/05-062018#t=32m40.08s> Artikkel om obligatorisk hørselstesting av alle over 60 på tv2.no: <https://www.tv2.no/nyheter/9843786/> Artikler om at mange venter for lenge med å ta en hørselstest på tv2.no: <https://www.tv2.no/a/9746799/> Artikkel om obligatorisk hørselstesting av alle over 60 år på nrk.no: <https://www.nrk.no/hordaland/i-2020-er-en-million-nordmenn-horselshemmede-1.14072038> Artikkel om hvorfor det er flaut å bruke høreapparater på abcnyheter.no: <https://www.abcnyheter.no/helse-og-livsstil/helse/2018/06/17/195405831/hvorfor-er-detflaut-bruke-horeapparat> Dobbeltoppslag i Dagbladet papir og nett: <https://www.dagbladet.no/tema/darlig-horsel-okerdemensrisikoen/69913721>

Facebook: Kampanjen var svært kostnadseffektiv på Facebook og oppnådde svært gode leseresultater på artiklene. Antall lesere under kampanjen var totalt 1.3 millioner. Artikkelen «Slik kan du være en god venn for en med hørselstap» var mest populær etter kampanjefilmen og ble delt 520 ganger og nådde 108.000 personer. Facebook fungerer svært godt som plattform for synlighet for HLF og hørselssaken. Under kampanjeperioden økte vi antall følgere med 1.500, og vi er nå over 25.000 følgere totalt.

Nettsiden hvertøreteller.no hadde 7 elementer bestående av aktuelle artikler knyttet til årets tema, oversikt over årets stands, gratis hørselstest på nett og visning av årets kampanjefilm. Artikkelen «Mistenker du hørselstap?» ble mest lest med 14.038 åpninger. De aller fleste som gikk inn på siden kom inn fra HLFs Facebookside via mobil.

Prosjekt og hørsel

Prosjektarbeidet rettet inn mot ExtraStiftelsen, hadde i 2018 et særlig fokus på å stimulere til initiativ innen samhandling. Som ledd i oppfølging av nye retningslinjer fra ExtraStiftelsen, ble det i prosjektveiledningen ellers lagt særlig vekt på brukermedvirkning. HLF Briskebys FoU-enhet ble koblet inn som koordineringsinstans for Extra-prosjekter internt ved HLF Briskeby. Følgende nye prosjekter ble startet opp:

- Dansekunst for barn (koreograf Inger Cecilie Bertran de Lis)
- Tinnitus og komorbiditet (doktorgradsprosjekt, Folkehelse)
- Skrivefabrikken (forfatter og musiker Rita Lindanger)
- Jeg er bra nok! Psykisk helse og hørsel (HLFU)
- Når barn hører, men ikke lytter (APD, Hørselssentralen i Ålesund, ØNH Mattsson)
- Tinnitus – mestringskurs for unge (HLF Briskeby)

Hørselsområdet ble viet stor oppmerksomhet i 2018, med en rekke prosesser både internt, med HLF Briskeby og i samarbeid med HLFs øvrige hørselsfaglige nettverk:

- HLFs handlingsprogram 2018-2021: Forankring i hele organisasjonen, redigering og formidling med visuell strategimodell i handlingsprogramdokument i papir og på nett.
- Fagdagen ved HLF Briskeby opp mot landsmøtet: Programmeringsansvar i samråd med HLF Briskeby.
- Løpende kontakt med HLF Briskebys FoU-enhet: Innspill med sikte på avklaring av roller og oppgavefordeling.
- Overlevering av ferdigstilt utviklingsprosjekt *Universelt utformet Hørselens hus* til drift i HLFs sekretariat.
- Helsepolitisk barometer: Deltakelse i utvikling av HLFs spørsmål i undersøkelsen.
- Audiologikonferansen 2018: Representasjon i programkomitéen. HLF både åpnet (generalsekretær) og modererte (Fagsjef Prosjekt) konferansen.

www.hlf.no

side 14

- Løpende innspill til SINTEF (for NAV) og HelseDirektoratet i oppstarten av deres parallelle utredningsarbeid av henholdsvis finansiering og organisering av morgendagens hørselsomsorg, særlig høreapparatområdet.
- Opprettelse og deling av hjemmeside med oppdatert informasjon om relevant utviklingsarbeid innen hørsel og samhandling: www.hlf.no/samhandling
- Innspill om hørsel og rehabilitering under høringsmøte om ny folkehelsemelding med Eldre- og folkehelseminister til stede.

- Løpende kontakt med Folkeheleinstituttet på HUNT Hørsel-undersøkelsen, og deltakelse i forbindelse med WHO's befarings hos HUNT i Trøndelag.
- Nordisk Audiologiska Sällskapet-kongressen 2018 (NAS): HLF holdt innlegget «Fag + Politikk = Kvalitetsgaranti», som også ble diskutert påfølgende på NAS sitt årsmøte med innkobling av NHS om samarbeid med NASU for å få frem nordisk statistikk på hørselsområdet.
- HLF Briskebykonferansen 2018: Representasjon i programkomitéarbeidet.
- Norsk Audiologisk Samarbeidsutvalg (NASU), som samler HLF, NDF og de hørselsfaglige profesjonsforeningenes ledelse: HLF ledet og refererte fra de to halvårige møtene i NASU. Opprettet hjemmeside for NASU: www.hlf.no/nasu

Innen området *prosjekt* lyktes HLF i 2018 med å tilpasse aktiviteten til omlegginger i ExtraStiftelsens prioriteringer, ved å fokusere på brukermedvirkning og posisjonere HLF som naturlig adresse for utviklere av samhandlingsprosjekter. Innen *hørselsområdet* markerte HLF seg som en kunnskapsrik brukerorganisasjon, med en tydelig strategi for videreutvikling av dagens offentlig finansierte hørselsomsorg med sunn balanse mellom kapasitet og kvalitet.

HLF gjennomførte dette året den sjette runden i bistandsprosjektet. Vi sendte 2 danske audiografer til Malawi, og Briskeby skole tok imot to spesiallærere innen hørsel. Rapporter basert på statistikk viser at i Malawi er rundt 2500 barn screet så langt i prosjektet, inkludert tall fra sjette runde. Barna er fulgt opp i forhold til helseutfordringer og hørselstap. Det er også gjort opplæring av nøkkelpersonell. I tillegg bidro vi med frivillige midler fra Briskeby-elever og Lions Bryn til vesentlig oppgradering av boforhold ved hostellene. Rapporter fra Briskeby viser at bruk av engelsk har blitt bedre blant elevene, som et resultat av å ha engelsk-språklige lærere tilstede. Fra runde 7, medio februar 2019, vil Briskeby være koordinerende partner i prosjektet.

IKT arbeid og løsninger.

Office 365 – for lagene

Det har kommet tilbakemeldinger fra tillitsvalgte ute i organisasjonen om at HLF burde stille @hlf.no-adresser med tilhørende epostløsning til rådighet for de tillitsvalgte. Primært har ønsket vært grunnet i at det vil gi større trygghet for de som kontakter oss samtidig som vi fremstår som mer profesjonelle enn ved bruk av de store gratis-tjenestene (gmail.com, outlook.com, yahoo.com etc.). Det tyngste grunnene for å tilby en epostløsning og dokumentlagring til de tillitsvalgte er at ev personsensitiv informasjon ikke glemmes i private epostbokser og på private datamaskiner/nettbrett osv. I tillegg vil dokumenter/informasjon som er viktige for både laget og HLF være tilgjengelig dersom den tillitsvalgte skulle bli utilgjengelig.

Vi har valgt å opprette egne domener per fylke, for eksempel hlfoslo.no, hlfagder.no og hlfviken.no. Epostadressene som blir tildelt er fornavn.etternavn@hlf fylke.no uavhengig av om personen er tillitsvalgt i lokallag eller i fylkeslag. I visningsnavnet fremkommer det hvor vedkommende hører hjemme;

Fornavn Etternavn (HLF Oslo - Fylkeslag)

Fornavn Etternavn (HLF Oslo Syd-Vest)

Fornavn Etternavn (HLF Oslo Nord-Øst)

Årsaken til at vi har lagt oss på denne modellen er kort og godt kostnader. Systemene vi kjører i dag, kjører som en såkalt hybridløsning – vi har noen tjenester i Office 365 (skytjenester hos Microsoft) og noen «på huset». For å kunne samkjøre disse systemene må brukerdatabasen ligge lokalt og ikke i skytjenestene.

Brukerdatabasen er koblet mot @hlf.no og ved opprettelse av nye brukere må driftsleverandøren vår, FagData, utføre en jobb per bruker som igjen har en kost per bruker. Ved å benytte modellen beskrevet over, har vi ikke andre kostnader enn vedlikeholdskostnaden på domenet. I tillegg står vi helt fritt til å gjøre endringer når det måtte være et behov uten å utløse ytterligere kostnader. Utvalgene, kontrollkomiteen og Sentralstyret i HLF er unntaket fra regelen da de alle har fått tildelt en @hlf.no-adresse.

Medlemssystem

I 2018 satte vi i gang arbeidet med å bytte ut medlemsforvaltningssystemet. Bakgrunnen for avgjørelsen til å skifte ut et relativt ungt medlemssystem er flersidig. Løsningen som ble implementert for noen år tilbake er for det første veldig kompleks, som igjen gjør den svært kostnadskreven. I tillegg har plattformene det er bygget på utviklet seg raskt videre uten at HLF har hengt med på den. Plattformene har alle blitt erstattet av flere nye generasjoner. Versjonene løsningen bygger på nærmer seg enden av sin livssyklus og en oppgradering vil utløse en reimplementering av hele løsningen. Gjennom årene har HLF hatt et noe utfordrende forhold til leverandøren av systemet, vi har derfor valgt å gå nye veier.

Vi holder på å implementere en helt ny medlemsløsning som gir oss en rekke fordeler vår nåværende løsning ikke kan tilby. Fordeler som strekker seg langt utenfor sekretariatet i Brynsveien. Det kommer en portal («Min side») for alle – alle medlemmene i HLF, ikke bare tillitsvalgte. Mange nye muligheter for heltene ute i fylkes- og lokallagene bla kan de kommunisere til medlemmene enten via epost eller SMS - direkte fra portalen. Styrer og arbeidsgrupper kan administreres lokalt. Innrapportering av likepersonsarbeid, reiseregninger og årsmeldinger gjøres direkte i portalen. Med den nye løsningen vil alle lag få flere handlingsmuligheter uten å måtte involvere det sentrale leddet. Sekretariatet vil selvfølgelig stå til tjeneste som alltid.

Med den nye løsningen har vi også tatt høyde for utviklingen av plattformene, de vil fortløpende bli oppgradert når det. Dette er avtalt gjennom serviceavtalen vi har inngått med den nye leverandøren. HØT-portal

I forbindelse med Hvert øre teller-kampanjen har organisasjonsavdelingen vært ansvarlig for å motta oversikter over stands, profileringsmaterieil og annonser som skal brukes i løpet av kampanjeperioden. Det har vært en utfordrende koordinering. Med basis i alle erfaringene fra tidligere gjennomføringer, har vi laget en «HØT-portal» hvor lagene legger inn bestillinger på materieil og annonser. I tillegg til at de kan administrere sine egne stands uten å måtte kontakte sentralt ansvarlige gjennom lange eposttråder for å få opprettet nye eller gjennomført endringer på stands. Resultatet vil til enhver tid være oppdatert på kampanjenettsiden www.hvertoreteller.no, samt at alle ledd blir belastet mindre enn tidligere.

HLF Sentralstyre og utvalg

www.hlf.no

side 16

HLFs sentralstyre er HLFs øverste myndighet mellom landsmøtene. Ved siden av utstrakt møtevirksomhet i 2018, arbeidet sentralstyret også utadrettet med representasjon og arbeid inn mot HLFs ledermøte og ikke minst inn mot HLFs Landsmøte på Ringerike på Sundvollen hotell, 22.-24. juni 2018. På Landsmøtet ble det valgt nytt Sentralstyre for perioden 2018-2022.

HLFs Faglige hovedutvalg er sentralstyrets rådgivende organ og består av lederne for HLF utvalg. Hovedutvalget ledes av forbundets nestleder.

HLF Sentralstyret 2015 - 2018

Leder	Morten Buan, Oslo
Nestleder	Jan Joakimsen, Vestfold
Medlem	Björg Kampestuen-Berntzen, Oslo
	Grete Kristoffersen, Hedmark
	Kristen Lorentzen, Nordland
	Åse Harstad, Oppland
	Guro Markussen, Troms
	Glenn E. Storsletten, HLFUs representant
	Nina Ekjord Øyen, ansattes representant
1.vara	Thorbjørn Kopperud, Østfold
2.vara	Eva Nagy, Oppland
3.vara	Terje Willy Andersen, Akershus
4.vara	Anne Grete F. Balto, Finnmark
5.vara	Reidar Sletteng, Nordland

HLF Sentralstyret 2018 - 2022

Leder	Morten Buan, Oslo
Nestleder	Berit Brørby, Oppland
Medlem	Jan Joakimsen, Vestfold
	Grete Kristoffersen, Hedmark
	Kristen Lorentzen, Nordland
	NjårnTore Lunde, Vest-Agder
	Guro Markussen, Troms
	Glenn E. Storsletten, HLFUs representant
	Thorbjørn Andersen, ansattes representant
1.vara	Thorbjørn Kopperud, Østfold
2.vara	Åse Harstad, Oppland
3.vara	Teddy Kjendlie, Østfold
4.vara	Anne-Lise M. Tellnes, Møre og Romsdal
5.vara	Olav Sara Nikkinen, Finnmark

HLF Kontrollkomité 2015 - 2018

Leder	Jan Martin Hafskjold, Buskerud
Medlem	Åse Wrålsen, Nordland
Medlem	Harry Nøstvik, Nordland
Medlem	Johan Moland, Finnmark
Medlem	Synnøve S. Engen, Sogn og Fjordane
1. vara	Ole T. Rønning, Buskerud
2. vara	Aud Skarpodde, Telemark

HLF Foreldre og barn utvalg 2015 - 2018

Leder Hans Petter Østreng, Akershus
Medlem Janne H. Solheim, Møre og Romsdal
Medlem Carola Warnecke, Rogaland
Vara Ragnhild Hals Amsrud, Møre og Romsdal

HLF Arbeidslivsutvalg 2015 - 2018

Leder Arvid Hauge, Hordaland
Medlem Marianne Bråthen Geitz, Hedmark
Medlem Odd Hansen, Sogn og Fjordane
Vara Kåre Valøy Dalhaug, Nordland (fra...)

HLF Døvlittutvalg/Hørselsutvalget 2015 - 2018

Leder Sindre Falk, Oslo
Medlem Odd Eskildsen, Rogaland/Oslo
Medlem Siri Skollerud, Oslo
Vara Gro Wenche Rognlien, Østfold

HLF Tinnitusutvalg 2015 - 2018

Leder Thorbjørn Andersen, Oslo (til...)
Leder Trond Sandvik Simonsen, Aust-Agder (fra...)
Medlem Ragnhild B. Hauan, Sør-Trøndelag
Medlem Trond Sandvik Simonsen, Aust-Agder (til...)
Vara Olav Aulborg, Nordland (til...)
Medlem Olav Aulborg, Nordland (fra...)
Vara Kjell Corenliussen, Troms (fra...)

HLF Mènièreutvalg 2015 - 2018

Leder Steinar D. Jansen, Rogaland (til...)
Leder Laila Meek, Møre og Romsdal (fra...)
Medlem Kaare T. Pettersen, Vestfold (til...)
Medlem Frank Millerjord, Troms (fra...)
Medlem May L. H. Leimbrock, Sør-Trøndelag
Vara Turid Vivoll, Troms

CI-utvalget 2015 - 2018

Leder Heidi Stranden, Oppland
Medlem Eva Espeseth Lund, Oppland
Medlem Arnt Joakim Wrålsen, Oslo
Vara Astrid Erikstad, Akershus

Representasjon

Åse Harstad: HLF Haram 30 år
HLF Sotra og Øygarden 30 år
Bjørn Tore Lunde: HLF Søgne og Songdalen 25 år
HLF Haugaland 30 år
Morten Buan: HLF Orkdal 30 år

Brukermedvirkning 2018

Nasjonalt brukerråd, Statped:

Anders Hegre Vara: Morten Buan

Da Anders sluttet tok Morten Anders sin plass, og Marit Skatvedt gikk inn som vara

Brukerråd Sørøst, Statped:

Hans-Petter Østreng

Brukerråd Midt, Statped:

Dag Otto Evensen Vara: Maren Ottem

Brukerråd Vest, Statped:

Victor Carlsen Vara: Odd Inge Vestbø

Brukerråd Nord, Statped:

Filip Mikkelsen Vara: Olav Aulborg

Fagråd hørsel, Statped:

Hans-Petter Østreng og Synøve Buan Vara: Marit Skatvedt

Helsedirektoratet:

Idar Hunstad

Helse Sør-Øst:

Knut Magne Ellingsen

Helse Nord:

Else Marie Isaksen

Olav Aulborg, 1. vara

Helse Vest:

Jostein Bildøy

Helse Førde:

Synnøve Solhaugen Engen

Oslo Universitetssykehus og prosjektet «Fremtidens sykehus»:

Odd Eskildsen

Rikshospitalet, Hørsentralen

Marte Oppedal Vale

Nasjonal behandlingstjeneste for hørsel og psykisk helse

Eva Irene Pollen Eikeland

Sykehusapotekene HF:

Berid Gallefoss Denstad

www.hif.no

side 19

NAV hjelpemidler og tilrettelegging:
Jan Joakimsen

NAV Utviklingsforum tolk:
Jan Joakimsen
Merete J. Orholm

Nav billedtolketjenesten:
Jan Joakimsen

Flygrupper (Avinor/Samferdselsedepartementet):
Thorbjørn Kopperud

Toggrupper (Jernbanedirektoratet/Samferdselsedepartementet):
Simon Bringeland

NRK:
Sindre Falk

Signo Conrad Svendsen senter:
Sindre Falk

Ansatte i HLFs sekretariat

Generalsekretær Anders Hegre (til 31.sept)
Administrasjonsleder Inger Marie Tørnquist
Organisasjonssjef Roar Råken (Fungerende Generalsekretær fra 1. oktober)
Leder for interessepolitisk avdeling Merete J. Orholm
Fagsjef marked Ellen Sagen
ØK./markedsleder Lene Langtangen Fjeldaas
IKT ansvarlig Thomas Langangen Nilsen
Fagsjef Prosjekt Steinar Birkeland
Kommunikasjonssjef Anja Hegg
Seniorrådgiver Steinar Antonsen
Organisasjonskonsulent Jorunn Fredheim
Organisasjonsrådgiver Nina Ekjord Øyen
Organisasjonsrådgiver Kim Andreas Stensnes
Organisasjonsrådgiver Nina Unn Øieren
Seniorrådgiver rådgiver Marit Skatvedt
Interessepolitisk rådgiver Marte Oppedal Vale
Interessepolitisk rådgiver Hildegunn Fallang (perm fra 20.august)
Interessepolitisk rådgiver Julie Næss (til 31.januar)
Interessepolitisk rådgiver Niklas Didrik Hellum (vikariat fra 17.september)
Markedsrådgiver Christopher Lyngaas
Markedsrådgiver Tonje Getz Taraldsen
Redaktør Tor Slette Johansen
Kommunikasjonsrådgiver/journalist Bjørg Engdahl (fra 1. februar)
Økonomikonsulent Tanja Degnes (permisjon fra 26. juni)
Regnskapsmedarbeider Nina Dahl (Vikar fra 28. mai)

Kontorarbeider Lene Strømstad
Kontorarbeider Huma Basharat (permisjon fra 17. september)
CRM konsulent Thorbjørn Andersen
Resepsjonsarbeider Birgitte Foss
Resepsjonsarbeider Helene Tollefsen
Kontorarbeider Kristin Edner Skovdahl (vikariat fra 6. september)
HLFU konsulent Lasse Riiser Bøtun (permisjon 12.febr-31.mai)
HLFU konsulent Malini Breivega (vikariat til 1.juli)

Økonomi

HLF rapporterer etter regnskapsloven og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Det er utarbeidet et konsernregnskap med datterselskap, HLF Briskeby kompetansesenter AS som igjen har tre heleide døtre, Briskeby videregående skole AS, HLF Briskeby Rehabilitering og Utadrettede tjenester AS og HLF Briskeby Forskning og Utvikling. Det er ikke inntrekk forhold etter regnskapsårets utgang som er av betydning ved bedømmelse av HLFs økonomiske situasjon. Årsoppgjøret gir et riktig bilde av forbundets og konsernets stilling pr 31.12.2018. Årsoppgjøret er satt opp under forutsetning av fortsatt drift.

HLFs og konsernets finansielle risiko anses som liten. HLF og konsernet har en samlet ekstern gjeld til kredittinstitusjon på kr 8.750.000,-. HLF og konsernet har en solid formålskapital og stabile inntekter gjennom offentlige tilskudd og medlemstilskudd til å møte sine løpende forpliktelser. HLF og konsernet har plassert kr 33.134.029,- i finansielle instrumenter med en lav risikoprofil.

Årsregnskapet for HLF viser et overskudd på kr 2.526.677,-.

Kr. 1.000.000,- er belastet regnskapet, men gjennom disponeringer skal kr 800.000 belastes henholdsvis annen formålskapital med selvpålagte restriksjoner og kr 200.000 belastes HLF Organisasjonsfondet.

I henhold til styrets vedtak sak nr 5/19 foreslås avsatt til formålskapital med selvpålagte restriksjoner kr 1.300.000, videre foreslås det å avsette resten kr 2.226.677 til annen formålskapital.

Konsernregnskapet viser et overskudd på kr 3.050.727,-

Mørselskapet er lokalisert i Oslo og har 30 ansatte pr 31.12.2018. Antall ansatte og medlemmer i sentralstyret er totalt 38 personer – 23 kvinner og 18 menn. I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører virksomheten oversikt over sykefraværet blant de ansatte. Sykefraværet i 2018 er totalt 4,55% fordelt på 30 personer.

Datterselskapet, HLF Briskeby kompetansesenter AS med sine tre datterselskaper (HLF Briskeby – rehabilitering og utadrettede tjenester as, HLF Briskeby Forskning og Utvikling og Briskeby videregående skole AS) er lokalisert i Lier. HLF Briskeby kompetansesenter AS med sine tre datterselskaper, hadde ved utgangen av 2018, 69 ansatte fordelt på 50,1 årsverk. Av disse så var 46 ansatte fordelt på 30,2 årsverk, ansatt ved Briskeby videregående skole as. Det har ikke vært registrert personskader ved HLF eller HLF Briskeby kompetansesenter med sine tre datterselskaper i 2018.

Konsernet har godt arbeidsmiljø og en god fordeling mellom kvinner/menn og ser det ikke nødvendig med likestillingstiltak.

Konsernets drift påvirker ikke det ytre miljø. Forskning og utvikling forestår i eget datterselskap, HLF Briskeby Forskning og utvikling AS, med midler tilført fra morselskapet og prosjektmidler fra Extrastiftelsen. Det er kostnadsført kr 973.096 som er knyttet opp mot to prosjekter. I tillegg er det opprettet et FoU-fond i morselskapet på kr 5.006.211,- med egne statutter.

Oslo, 22. mars 2019

Morten Buan
Styreleder

Berit Brørby
Nestleder

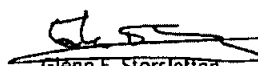

Guro Markussen
Styremedlem

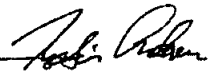

Ina Joakimsen
Styremedlem

Grete Kristoffersen
Styremedlem

Bjørn-Tore Kunde
Styremedlem

Kristen Lorentzen
Styremedlem

Glenn E. Storsletten
Styreleder HLFU

Thorbjørn Andersen
Ansattes representant

Henrik Peersen
Generalsekretær

STATSAUTORISERTE
REVISJONER

Independent member

BKR
INTERNATIONAL

Til landsmøtet i HLF (Hørselshemmedes Landsforbund)

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) som viser et positivt aktivitetsresultat på kr 2.526.677 og et overskudd for konsernregnskapet på kr 3.050.727, og etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir aktivitetsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) per 31. desember 2018 og av forbundets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) per 31. desember 2018 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for det avsluttede regnskapsåret i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Årsregnskapet består av:

- forbundsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2018, aktivitetsregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet som består av balanse per 31. desember 2018 resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av forbundet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den

tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Sentralstyret og generalsekretær (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til forbundets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav for HLF (Hørselshemmedes Landsforbund)

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av aktivitetsresultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av forbundets regnskapsopplysninger i samsvar med lov, forskrift og god bokføringsskikk i Norge.

Stabekk, 22. mars 2019
NITSCHKE AS

Hans Wægen
Statsautorisert revisor